

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Mitä tiedämme jatkuvan oppimisen rahoituksen vaikuttavuudesta?

Yhteinen puheenvuoro: ekonomisti Henna Busk, PTT, vanhempi tutkija Hannu Karhunen, PT, tutkimusjohtaja Antti Kauhanen, Etla, erikoistutkija Tuomo Suhonen, VATT, taloustiede

Mitä tiedämme jatkuvan osaamisen rahoituksen vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta?

Ekonomisti Henna Busk, Pellervon taloustutkimus PTT

Tutkimusjohtaja Antti Kauhanen, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Vanhempi tutkija Hannu Karhunen, Palkansaajien tutkimuslaitos

Erikoistutkija Tuomo Suhonen, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

Aikuisväestön koulutus on julkisena investointina eri asia kuin nuorten koulutus

Aikuisväestön koulutuksessa voidaan hukata julkisia resursseja, koska:

- **Aikuiskoulutuksen vaihtoehtokustannukset** voivat olla varsinaisten koulutuskustannusten lisäksi huomattavia. Aikuiset ovat jo työelämässä.
- **Nuori maksaa koulutuskustannuksia takaisin korkeampien verotulojen muodossa yli elinkaaren.** Aikuisilla, koulutuksen ajankohdasta riippuen, on taas vähemmän työuraa jäljellä.
- **Ei ole selvää, että onko koulutus juuri se oikea toimenpide iäkkäämpien työntekijöiden tukemiseen.** Entä vaihtoehtoisesti esimerkiksi terveyteen tai ohjaukseen liittyvät tukitoimet?
- Aikuiskoulutukseen osallistuu vuosittain **valikoitunut joukko henkilöitä, joilla on usein jo perusasteen jälkeinen tutkinto.** Julkinen tuki voi syrjäyttää yksityisiä panostuksia.

Aikuisväestön koulutusinvestointien vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta ei juuri tutkimusnäyttöä

Tiedämme kotimaisesta ja kansainvälisestä tutkimuskirjallisuudesta, että:

- Aikuisten koulutus kasaantuu kouluttautuneille
- Tutkimustulosten mukaan **vähän kouluttautuneet henkilöt omaavat lähtökohtaisesti alhaisemman motivaation** ottaa osaa tarjottuun koulutukseen
- On tutkimusnäyttöä siitä, että **korkeakoulutuksella** havaitaan olevan **positiivinen palkka ja työllisyysvaikutus** aikuisille (henkilöille on siis jo paljon koulutusta)
- Tulokset koulutuksen vaikuttavuudesta ovat osin ristiriitaisia, mutta pääosin **vaikutukset ovat pieniä suhteessa kustannuksiin, epäselviä tai tilastollisesti merkitsemättömiä vähän kouluttautuneille henkilöille.**

Mitkä politiikkatoimenpiteet ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita?

- Ei tutkimusnäyttöä siitä, että mitkä politiikkatoimenpiteet ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita vähän kouluttautuneiden henkilöiden tukemiseksi
- Toimenpiteiden vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta voidaan pyrkiä selvittämään **satunnaistettujen kenttäkokeiden** avulla

Suositukses:

- Keskimääräistä korkeammassa työttömyysriskissä oleviin väestöryhmiin keskitetään yhdestä kolmeen tutkijoiden suunnittelemaa satunnaistettua kenttäkoetta (esim. NOSTE 2), joiden avulla etsitään vaikuttavia ja kustannustehokkaita toimenpiteitä.
- Kokeiltavat toimenpiteet olisivat rajattuja ja kohdennettuja. Näin rajataan koulutuksen rahoituksellisia riskejä, kun samalla saadaan tietoa siitä, että kuinka toimenpiteet toimivat.